

SKOLFS 2024:84

Utkom från trycket
den 25 januari 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet original, reproduktion
och prepress i gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 10 januari 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet original, reproduktion och prepress finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Eva Ekstedt Salzmänn

Original, reproduktion och prepress

Grafiska produkter finns överallt i vårt samhälle och är viktiga för många olika områden, från information till förpackningar och reklam. Ämnet original, reproduktion och prepress handlar om hur grafiska produkter anpassas för grafisk produktion.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet original, reproduktion och prepress ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att leverera original för tryck och webb. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om grafiska arbetsflöden och om hur delarna originalproduktion, bild- och färghantering, utskriftshantering och optimering för tryck eller webb bygger på varandra.

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att utifrån kvalitetskrav framställa original och förbereda grafiska produkter för ett mångfaldigande, till exempel genom tryckning eller publicering på webb. Inom grafisk produktion används olika digitala formgivningsprogram. Därför ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att använda olika programvaror för framställning av grafiska produkter.

Den grafiska produktens slutgiltiga kvalitet är beroende av dess väg genom den grafiska arbetsprocessen, som i stor utsträckning bygger på lag- och projektarbete i olika steg, inte sällan mellan olika företag. Därför ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att kommunicera och samverka inom alla led i den grafiska produktionen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar förståelse för individens ansvar för arbetsprocessen.

Eleverna ska genom ett undersökande och problemlösande arbetssätt stimuleras till fortsatt lärande och yrkesmässig utveckling inom grafisk produktion. I undervisningen ska både teoretiska och praktiska moment ingå.

Undervisningen i ämnet original, reproduktion och prepress ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om olika grafiska funktioner och de delar som ingår i det grafiska arbetsflödet.
- Förmåga att framställa original utifrån överenskomna ramar och kvalitetskrav.
- Förmåga att bedöma kvaliteten på utfört arbete.

Nivåer i ämnet original, reproduktion och prepress

Nivå 1, 100 poäng.

Nivåkod: ORIG1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet original, reproduktion och prepress på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Grafiska arbetsflöden och funktioner

- Manuella och digitala arbetsflöden i den grafiska arbetsprocessen, från idéprocess till avlämning av original.
- Reproduktionsprocessen, med utskrifts-, original- och postskriphantering.

Original och kvalitet

- Originalproduktion i relevanta grafiska program.
- Montering av bild och text till färdig grafisk produkt.
- Framställning av original utifrån olika kvalitetsaspekter.
- Tryckanpassning med digital utskjutning och preflight.
- Utskrifts- och originalhantering i illustrations-, bildbehandlings- och layoutprogram samt anpassning för publicering via tryckprocesser eller webb.
- Framställning av original utifrån kund- och leverantörsaspekter.
- Framställning av grafiska produkter utifrån olika kvalitetsaspekter.
- Framställning av instruktioner för avlämning av original och instruktioner för arbetsflöden.

Resultat och kvalitet

- Begrepp och uttryck inom området för att kommunicera om arbetsprocess och resultat.
- Bedömning av kvalitet och resultat på utfört arbete.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om olika grafiska funktioner och de delar som ingår i det grafiska produktionsflödet.

Eleven framställer med **viss säkerhet** original utifrån överenskomna ramar och kvalitetskrav.

Eleven utvärderar sitt arbete med **viss säkerhet**.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper om olika grafiska funktioner och de delar som ingår i det grafiska produktionsflödet.

Eleven framställer med **säkerhet** original utifrån överenskomna ramar och kvalitetskrav.

Eleven utvärderar sitt arbete med **säkerhet**.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om olika grafiska funktioner och de delar som ingår i det grafiska produktionsflödet.

Eleven framställer med **god säkerhet** original utifrån överenskomna ramar och kvalitetskrav.

Eleven utvärderar sitt arbete med **god säkerhet**.